

Таким чином, використання наочності у процесі навчання сприяє розумовому розвитку учнів, допомагає виявити зв'язок між науковими знаннями і життєвою практикою, сприяє розвитку інтересу до знань, стимулює розвиток мотиваційної сфери. Використання різних видів наочності активізує пізнавальну діяльність молодших школярів, але тільки комплексне їх застосування дає позитивні результати під час навчання.

Література

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Дичківська. – Вид. 2-ге, допов. – Київ: Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Енциклопедія освіти / Академ. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Коменський Я. Велика дидактика / Я. Коменський // Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія: навчальний посібник / Уклад. і автори вступних статей Є. І. Коваленко, Н. І. Белкіна [Заг. ред. Є. І. Коваленко]. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 664 с.
4. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти: підручн. / О. Я. Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 504 с.

УДК [613/614:005.336.2:378:37.011.3-051]:373.3.016(043.2)

ВАРЦАБА Ю.Т., ФЕНЧАК Л.М.
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Реалізація компетентнісного підходу в освітній галузі відповідає основним засадам реформування освіти в Україні. Дослідження І. Анохіна, Д. Вороніна, І. Зімньої, Г. Мешко, В. Омеляненко, В. Сергієнко, Н. Тамарської та інших дозволяють виділити компетентність здоров'язбереження як важливу складову ключових компетентностей майбутнього педагога. В їх роботах закладено основи для розуміння здоров'язбережувальної компетентності як інтегральної якості особистості, яка впливає як на професійну, так і на особистісну складові життєдіяльності людини.

Поняття «компетентність» теж немає єдиного трактування. Експерти програми «Визначення та відбір компетентностей: теоретичні й концептуальні засади» ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку), що представляли 18 країн світу, визначають поняття «компетентності» як «здатність успішно відповідати на індивідуальні і соціальні потреби, діяти і виконувати поставлені завдання». До змісту компетентності вони включають поєднання пізнавальних стосунків й практичних навичок, а також цінності, емоції, поведінкові компоненти, знання й уміння, що необхідні для активної діяльності [1].

Здоров'язберігаюча компетентність студентів педагогічних спеціальностей – це складова їх життєвої компетентності, яка проявляється в знаннях, цінностях і мотивах, здоров'язберігаючі позиції діяльності щодо оздоровлення себе. Здоров'язберігаюча компетентність майбутніх учителів

формується на основі позитивного ставлення до здорового способу життя, характеризується активною і свідомою пропагандивно-просвітницькою діяльністю, спрямованою на передачу знань, прищеплення умінь і навичок раціональної організації життєдіяльності, здатністю нести особисту соціальну та правову відповідальність за прийняті рішення щодо вибору стратегії поведінки у суспільстві стосовно збереження свого здоров'я та здоров'я інших.

На основі аналізу відповідних досліджень нами виявлено, що формування здорового способу життя студентів у ВНЗ можливе за наявності системи відповідних педагогічних умов. Під системою педагогічних умов розуміємо поєднання психолого-педагогічних засобів виховного і навчального впливу на почуття, розум та поведінку студентів [2]. Враховуючи даний підхід, нами виділено три основні групи педагогічних умов, які сприятимуть забезпеченню ефективної роботи з формування здоров'язберігаючої компетентності студентів напряму підготовки «Початкова освіта». Такими групами педагогічних умов є:

1) педагогічні умови, що сприяють формуванню пізнавального та інтелектуального потенціалу в студентів, які проявлятимуться у здоров'язберігаючій грамотності майбутнього вчителя початкових класів (когнітивний компонент процесу навчання);

2) педагогічні умови, що сприяють формуванню у студентів стійких потреб і мотивів до свідомої діяльності у збереженні власного здоров'я і здоров'я оточуючих (мотиваційний компонент навчання);

3) педагогічні умови, що сприяють практичному застосуванню студентами здоров'язберігаючих знань в усіх сферах життєдіяльності (практично-діяльнісний компонент навчання) [3].

Названі умови охоплюють основні складові навчально-виховного процесу у ВНЗ. Вважаємо за необхідним детальніше охарактеризувати практично-діяльнісний компонент, так як він, на нашу думку, є індикатором результату і рівня сформованості Здоров'язберігаючої компетентності майбутнього педагога. Практично-діяльнісний компонент професійної якості майбутніх вчителів початкових класів проявляється у здоров'язберігаючій діяльності та поведінці студента і виражається:

– в активному практичному застосуванні здоров'язберігаючих знань в усіх сферах життєдіяльності (життєвого – вітагенного, освітнього, професійного, зокрема у дозвіллевій сфері);

– уміннях діагностувати стан власного організму і здійснювати реальні здоров'язберігаючі заходи щодо нього;

– навичках використання природних чинників середовища з метою оздоровлення і попередження захворювань;

– уміннях створювати оздоровчі технології та програми [3].

Таким чином, здоров'язберігаючі вміння студента педагогічного факультету з наряду підготовки «Початкова освіта» розуміємо як необхідний компонент їх здоров'язберігаючої компетентності, який забезпечує здійснення практичних і розумових дій з метою ефективного здійснення майбутньої професійної здоров'язберігаючої діяльності.

Література

1. Авшенюк М. Н. Професійна підготовка конкурентоспроможного фахівця на основі стандарту компетентності / М. Н. Авшенюк // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: проблеми та перспективи: [зб. тез доповідей] V Всеукраїнської науково-практичної конференції, К., 23-26 березня 2004 р. – К., 2004. – С. 135–137., с. 135
2. Воронін Д. Є. Здоров'язберігаюча компетентність студента в соціально-педагогічному аспекті / Д. Є. Воронін // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2006. – № 2. – С. 25 – 28.
3. Фенчак Л. М. Формування здоров'язберігаючих компетентностей майбутніх вчителів початкових класів як важливої складової їх професійної підготовки//матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Ціннісні пріоритети освіти: виклики XXI століття»/ Л.М. Фенчак. – Луганський НУ ім. Т.Шевченка, 9-11 жовтня, 2011р. – С. 220-226.

УДК 373.31.3:372.878

ВАСИЛИНКА М. І., ЗУБАК Ю. Ю.,
Мукачівський державний університет

СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У Концепції Нової української школи [1] зазначено, що освітній процес повинен будуватися відповідно до потреб особистості та індивідуальних можливостей дітей, зростання їх самостійності й творчої активності. Музичне мистецтво – це не тільки навчальний предмет у початковій школі, а й могутній засіб виховання, який має надати емоційного й естетичного забарвлення всьому духовному життю молодших школярів. У школі закладаються основи музичної культури. Навчаючи дітей співу, виховуючи в них активний, жвавий інтерес до музики, сповненої глибокого змісту, здатної пробудити в людині прекрасні піднесені почуття, нова українська школа має стати одним з осередків масової музичної культури в нашій країні.

Свого часу Д. Кабалевський зазначав, що на уроках музичного мистецтва вчителіві потрібно навчити дітей любити й розуміти музику у всьому багатстві її форм і жанрів [2]. Значну роль у цьому відіграє навчальний зміст і репертуар, але не тільки вони. Часто педагогам бракує знань повного арсеналу методів, специфічних саме у викладанні музичного мистецтва. Час невпинно йде вперед, змінюються державні стандарти, програми, трансформуються і методи навчання, осучаснюються підходи до проведення уроків.

Важливими напрямками роботи вчителя є надання молодшим школярам початкової музичної освіти, розвиток музичних здібностей, формування естетичних смаків, надання стимулу для самоосвіти. Вирішення завдань музичного виховання учнів можливо при певних умовах. По-перше, цікавих, захоплюючих уроків; по-друге, створення атмосфери емоційного сприйняття музичних творів, що передбачені програмою. Робота сучасного педагога характеризується багатоплановістю його діяльності, він повинен уміти, цікаво та яскраво розповідати дітям про музику, охоплюючи такі ключові естетичні категорії, як види, жанри й стилі; бути обізнаним та уміти емоційно подати навчальний матеріал про сучасні музичні явища; вміти професійно виконувати

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>